

***Suvestinė redakcija nuo 2013-04-07 iki 2014-09-08***

*Įsakymas paskelbtas: Žin. 2008, Nr. [64-2441](#), i. k. 108233TISAK0001P-58*

**NACIONALINĖS ŽEMĖS TARNYBOS  
PRIE ŽEMĖS ŪKIO MINISTERIJOS GENERALINIO DIREKTORIAUS**

**ĮSAKYMAS  
DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS GLOBALINĖS PADĖTIES NUSTATYMO  
SISTEMOS NUOLATINIŲ STOČIŲ TINKLO NUOSTATŲ IR LIETUVOS  
RESPUBLIKOS GLOBALINĖS PADĖTIES NUSTATYMO SISTEMOS  
NUOLATINIŲ STOČIŲ TINKLO DUOMENŲ SAUGOS NUOSTATŲ  
PATVIRTINIMO**

2008 m. gegužės 30 d. Nr. 1P-58  
Vilnius

Vadovaudamasis Lietuvos Respublikos valstybės informacinių išteklių valdymo įstatymo (Žin., 2011, Nr. [163-7739](#)) 8 ir 30 straipsniais ir Bendrųjų elektroninės informacijos saugos valstybės institucijų ir įstaigų informacinėse sistemose reikalavimų, patvirtintų Lietuvos Respublikos Vyriausybės 1997 m. rugsėjo 4 d. nutarimu Nr. 952 (Žin., 1997, Nr. [83-2075](#); 2007, Nr. 49-1891), 6 punktu bei atsižvelgdamas į Saugos dokumentų turinio gaires, patvirtintas Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministro 2007 m. gegužės 8 d. įsakymu Nr. 1V-172 (Žin., 2007, Nr. [53-2070](#))

*Preambulės pakeitimai:*

Nr. [1P-\(1.3.\)-115](#), 2013-03-28, Žin., 2013, Nr. 36-1787 (2013-04-06), i. k. 113233TISAK.3.)-115

**1. T v i r t i n u pridedamus:**

1.1. Lietuvos Respublikos globalinės padėties nustatymo sistemos nuolatinių stočių tinklo nuostatus;

1.2. Lietuvos Respublikos globalinės padėties nustatymo sistemos nuolatinių stočių tinklo duomenų saugos nuostatus.

2. S k i r i u Nacionalinės žemės tarnybos prie Žemės ūkio ministerijos Rizikų valdymo ir veiklos kokybės užtikrinimo skyriaus vyriausiąjį specialistą Mariją Vilidą Lietuvos Respublikos globalinės padėties nustatymo sistemos nuolatinių stočių tinklo saugos įgaliotiniu.

*Punkto pakeitimai:*

Nr. [1P-\(1.3.\)-115](#), 2013-03-28, Žin., 2013, Nr. 36-1787 (2013-04-06), i. k. 113233TISAK.3.)-115

3. P a v e d u valstybės įmonės Distancinių tyrimų ir geoinformatikos centro „GIS-Centro“ direktoriui Evaldui Rožanskui per 2 mėnesius nuo šio įsakymo įsigaliojimo paskirti LitPOS duomenų valdymo įgaliotinį.

*Punkto pakeitimai:*

Nr. [1P-\(1.3.\)-115](#), 2013-03-28, Žin., 2013, Nr. 36-1787 (2013-04-06), i. k. 113233TISAK.3.)-115

GENERALINIS DIREKTORIUS

KAZYS MAKSVYTIS

## PATVIRTINTA

Nacionalinės žemės tarnybos prie Žemės ūkio  
ministerijos generalinio direktoriaus 2008 m.  
gegužės 30 d. įsakymu Nr. 1P-58

# LIETUVOS RESPUBLIKOS GLOBALINĖS PADĖTIES NUSTATYMO SISTEMOS NUOLATINIŲ STOČIŲ TINKLO NUOSTATAI

## I. BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Lietuvos Respublikos globalinės padėties nustatymo sistemos nuolatinių stočių tinklo nuostatai (toliau – Nuostatai) reguliuoja globalinės padėties nustatymo sistemos (toliau – GPNS) nuolatinių stočių tinklo veiklą, darbo organizavimą, duomenų tvarkymą, saugą ir naudojimą, nustato jo valdytojo ir tvarkytojo teises bei pareigas.

2. Lietuvos Respublikos globalinės padėties nustatymo sistemos nuolatinių stočių tinklas (toliau – LitPOS) yra Lietuvos Respublikos valstybinio geodezinio pagrindo informacinė sistema, kuri realiu laiku teikia naudotojams geodezinio pagrindo duomenis.

3. LitPOS įsteigimo pagrindas yra:

3.1. Lietuvos Respublikos geodezijos ir kartografijos įstatymas (Žin., 2001, Nr. [62-2226](#), 2010, Nr. [54-2649](#));

*Punkto pakeitimai:*

Nr. [1P-\(1.3.\)-115](#), 2013-03-28, Žin., 2013, Nr. 36-1787 (2013-04-06), i. k. 113233TISAK.3.)-115

3.2. Lietuvos valstybinio geodezinio pagrindo tobulinimo ir Lietuvos teritorijos, ekonominės zonos ir kontinentinio šelfo Baltijos jūroje kartografavimo 2005–2009 metų programa, patvirtinta Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2004 m. gruodžio 3 d. nutarimu Nr. 1559 (Žin. 2004, Nr. 177-6535);

3.3. Nacionalinės žemės tarnybos prie Žemės ūkio ministerijos nuostatai, patvirtinti Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro 2001 m. birželio 14 d. įsakymu Nr. 194 (Žin., 2001, Nr. [52-1852](#); 2010, Nr. [79-4091](#)).

*Punkto pakeitimai:*

Nr. [1P-\(1.3.\)-115](#), 2013-03-28, Žin., 2013, Nr. 36-1787 (2013-04-06), i. k. 113233TISAK.3.)-115

4. Nuostatuose vartojamos sąvokos atitinka sąvokas, nustatytas Lietuvos Respublikos geodezijos ir kartografijos įstatyme, Lietuvos Respublikos valstybės informacinių išteklių valdymo įstatyme (Žin., 2011, Nr. [163-7739](#)), Lietuvos Respublikos globalinės padėties nustatymo sistemos nuolatinių stočių tinklo duomenų saugos nuostatuose ir kituose teisės aktuose bei Lietuvos standartuose LST ISO/IEC 27002:2009 „Informacijos technologija. Saugumo metodai. Informacijos saugumo valdymo praktikos kodeksas“ ir LST ISO/IEC 27001:2006 „Informacijos technologija. Saugumo metodai. Informacijos saugumo valdymo sistemos. Reikalavimai“.

*Punkto pakeitimai:*

Nr. [1P-\(1.3.\)-115](#), 2013-03-28, Žin., 2013, Nr. 36-1787 (2013-04-06), i. k. 113233TISAK.3.)-115

5. LitPOS veikloje vadovaujamasi:

5.1. šiais Nuostatais;

5.2. Lietuvos Respublikos valstybės informacinių išteklių valdymo įstatymu;

*Papildyta punktu:*

Nr. [1P-\(1.3.\)-115](#), 2013-03-28, Žin., 2013, Nr. 36-1787 (2013-04-06), i. k. 113233TISAK.3.)-115

5.3. Lietuvos Respublikos geodezijos ir kartografijos įstatymu;

*Punkto numeracijos pakeitimas:*

Nr. [1P-\(1.3.\)-115](#), 2013-03-28, Žin., 2013, Nr. 36-1787 (2013-04-06), i. k. 113233TISAK.3.)-115

5.4. Lietuvos teritorijos georeferencinio pagrindo naudojimo ir tvarkymo taisyklėmis, patvirtintomis Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro 2004 m. liepos 16 d. įsakymu Nr. 3D-424 (Žin., 2004, Nr. [116-4344](#));

*Punkto numeracijos pakeitimas:*

Nr. [1P-\(1.3.\)-115](#), 2013-03-28, Žin., 2013, Nr. 36-1787 (2013-04-06), i. k. 113233TISAK.3.)-115

5.5. Lietuvos valstybinio geodezinio pagrindo tobulinimo ir Lietuvos teritorijos, ekonominės zonos ir kontinentinio šelfo Baltijos jūroje kartografavimo 2005–2009 metų programa, patvirtinta Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2004 m. gruodžio 3 d. nutarimu;

*Punkto numeracijos pakeitimas:*

Nr. [1P-\(1.3.\)-115](#), 2013-03-28, Žin., 2013, Nr. 36-1787 (2013-04-06), i. k. 113233TISAK.3.)-115

5.6. Lietuvos Respublikos globalinės padėties nustatymo sistemos nuolatinių stočių tinklo duomenų saugos nuostatais (toliau – Saugos nuostatai);

*Punkto numeracijos pakeitimas:*

Nr. [1P-\(1.3.\)-115](#), 2013-03-28, Žin., 2013, Nr. 36-1787 (2013-04-06), i. k. 113233TISAK.3.)-115

5.7. Lietuvos standartais LST ISO/IEC 27002:2009 „Informacijos technologija. Saugumo metodai. Informacijos saugumo valdymo praktikos kodeksas“, LST ISO/IEC 27001:2006 „Informacijos technologija. Saugumo metodai. Informacijos saugumo valdymo sistemos. Reikalavimai“, kitais Lietuvos ir tarptautiniais „Informacijos technologija. Saugumo metodai“ grupės standartais.

*Punkto pakeitimai:*

Nr. [1P-\(1.3.\)-115](#), 2013-03-28, Žin., 2013, Nr. 36-1787 (2013-04-06), i. k. 113233TISAK.3.)-115

*Punkto numeracijos pakeitimas:*

Nr. [1P-\(1.3.\)-115](#), 2013-03-28, Žin., 2013, Nr. 36-1787 (2013-04-06), i. k. 113233TISAK.3.)-115

## **II. LitPOS STRUKTŪRA, PASKIRTIS IR FUNKCIJOS**

6. LitPOS sudaro Lietuvos Respublikos teritorijoje išdėstytos GPNS nuolatinės stotys, duomenų perdavos tinklas ir duomenų tvarkymo centras, kuriame realiu laiku renkami ir apdorojami LitPOS duomenys, apskaičiuojamos ir eliminuojamos GPNS palydovų signalų paklaidos.

7. LitPOS paskirtis apskaičiuoti ir eliminuoti GPNS matavimo priemonėmis gaunamas GPNS palydovų signalų paklaidas, naudojant GPNS matavimo įrangą objektų erdvinei padėčiai žemės paviršiuje Lietuvos Respublikos teritorijoje nustatyti ir pagal šias pataisas pakoreguotus geodezinio pagrindo duomenis teikti LitPOS naudotojams telekomunikacinėmis ryšio priemonėmis.

8. LitPOS veiklos funkcijos:

8.1. priimti GPNS palydovų signalus visoje Lietuvos Respublikos teritorijoje tolygiai išdėstytose GPNS nuolatinėse stotyse ir perduoti duomenis Saugiu valstybinio duomenų perdavimo tinklu į LitPOS duomenų tvarkymo centrą vadovaujantis Saugaus valstybinio duomenų perdavimo tinklo paslaugų teikimo taisyklėmis, patvirtintomis Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministro 2004 m. gegužės 14 d. įsakymu Nr. 1V-167 (Žin., 2004, Nr. [83-3025](#));

8.2. apdoroti LitPOS surinktus duomenis ir apskaičiuoti pataisas GPNS palydovų signalų paklaidoms eliminuoti realiu laiku;

8.3. teikti pakoreguotus geodezinio pagrindo duomenis LitPOS naudotojams telekomunikacinėmis ryšio priemonėmis.

## **III. LitPOS ORGANIZACINĖ STRUKTŪRA**

9. LitPOS organizacinę struktūrą sudaro:

9.1. LitPOS valdytojas – Nacionalinė žemės tarnyba prie Žemės ūkio ministerijos;

9.2. LitPOS tvarkytojas – valstybės įmonė Distancinių tyrimų ir geoinformatikos centras „GIS-Centras“;

9.3. LitPOS naudotojai – fiziniai ir juridiniai asmenys, naudojantys GPNS įrangą objektų erdvinei padėčiai nustatyti.

10. LitPOS valdytojo funkcijos:

10.1. metodiškai vadovauti LitPOS tvarkytojui, koordinuoti jo veiklą, susijusią su LitPOS tvarkymu;

10.2. analizuoti technines ir technologines LitPOS tvarkymo problemas ir pagal kompetenciją priimti sprendimus, kurių reikia LitPOS funkcionalumui užtikrinti;

10.3. organizuoti LitPOS palaikymo, tobulinimo ir plėtros darbus, metodiškai jiems vadovauti;

10.4. organizuoti LitPOS sąveiką su valstybės informacinėmis sistemomis;

10.5. planuoti valstybės biudžeto lėšų poreikį LitPOS funkcionavimui užtikrinti ir kontroliuoti lėšų naudojimą;

10.6. priimti teisės aktus, susijusius su LitPOS duomenų tvarkymu ir sauga

*Papildyta punktu:*

Nr. [1P-\(1.3.\)-115](#), 2013-03-28, Žin., 2013, Nr. 36-1787 (2013-04-06), i. k. 113233TISAK.3.)-115

10.7. įgyvendinti LitPOS saugos reikalavimų laikymosi priežiūrą;

*Papildyta punktu:*

Nr. [1P-\(1.3.\)-115](#), 2013-03-28, Žin., 2013, Nr. 36-1787 (2013-04-06), i. k. 113233TISAK.3.)-115

10.8. atlikti Lietuvos Respublikos valstybės informacinių išteklių valdymo įstatymu, kitas Saugos nuostatais bei saugos politikos įgyvendinimą reglamentuojančiais dokumentais priskirtas funkcijas.

*Punkto pakeitimai:*

Nr. [1P-\(1.3.\)-115](#), 2013-03-28, Žin., 2013, Nr. 36-1787 (2013-04-06), i. k. 113233TISAK.3.)-115

*Punkto numeracijos pakeitimas:*

Nr. [1P-\(1.3.\)-115](#), 2013-03-28, Žin., 2013, Nr. 36-1787 (2013-04-06), i. k. 113233TISAK.3.)-115

11. LitPOS tvarkytojo funkcijos:

11.1. užtikrinti nepertraukiamą LitPOS įrangos funkcionavimą, duomenų priėmimą, apdorojimą ir teikimą realiu laiku LitPOS naudotojams telekomunikacinėmis priemonėmis;

11.2. užtikrinti LitPOS duomenų archyvavimą ir saugą;

11.3. užtikrinti, kad darbuotojai, tvarkantys LitPOS, turėtų reikiamą LitPOS tvarkymui kvalifikaciją, ir organizuoti jų kvalifikacijos kėlimą;

11.4. koordinuoti LitPOS duomenų teikimo LitPOS naudotojams srautus;

11.5. suderinus su LitPOS valdytoju, rengti technines ir programines priemones LitPOS naudotojų poreikiams tenkinti;

11.6. analizuoti LitPOS tvarkymo problemas ir pagal kompetenciją priimti sprendimus, kurių reikia LitPOS veiklai užtikrinti;

11.7. užtikrinti LitPOS duomenų tikslumą ir tinkamą kokybę, konsultuoti LitPOS naudotojus LitPOS duomenų teikimo ir naudojimo klausimais, teikti LitPOS naudotojams informaciją apie LitPOS kokybės parametrus;

11.8. vykdyti mokslo tiriamuosius darbus, kurių tikslas būtų įvertinti LitPOS įtaką valstybiniam geodeziniam pagrindui, priderinti LitPOS prie Europos geodezinių tinklų, tikslinti ir tobulinti su LitPOS funkcionalumu susijusius geodezinio pagrindo komponentus – Lietuvos Respublikos erdvinį, gravimetrinį ir vertikalųjį pagrindą bei geoido modelį;

11.9. tikrinti ir kalibruoti LitPOS techninės įrangos komponentus;

11.10. tvarkyti LitPOS interneto svetainę [www.litpos.lt](http://www.litpos.lt);

11.11. LitPOS valdytojo pavedimu dalyvauti tarptautinėse GPNS plėtros programose;

11.12. kas pusmetį, iki liepos 31 d. ir iki sausio 31d., teikti LitPOS valdytojui LitPOS veiklos ataskaitą bei rekomendacijas dėl LitPOS eksploatavimo ir tobulinimo;

11.13. atlikti Lietuvos Respublikos Valstybės informacinių išteklių valdymo įstatymu,

Saugos nuostatais bei saugos politikos įgyvendinimą reglamentuojančiais dokumentais priskirtas funkcijas.

*Punkto pakeitimai:*

Nr. [1P-\(1.3.\)-115](#), 2013-03-28, *Žin.*, 2013, Nr. 36-1787 (2013-04-06), i. k. 113233TISAK.3.)-115

12. LitPOS naudotojų teisės:

12.1. nemokamai gauti prieigą prie LitPOS duomenų;

12.2. gauti informaciją apie LitPOS kokybės parametrus;

12.3. pagal LitPOS duomenis nustatyti erdvinę objekto padėtį žemės paviršiuje Lietuvos Respublikos teritorijoje.

13. LitPOS naudotojų pareigos:

13.1. informuoti LitPOS tvarkytoją apie pastebėtus LitPOS gedimus ir telekomunikacinių ryšių trukdžius;

13.2. informuoti LitPOS tvarkytoją apie LitPOS kokybės parametrų pasikeitimus;

13.3. pranešti LitPOS tvarkytojui apie naudotojo identifikavimo duomenų pasikeitimus.

#### **IV. LitPOS INFORMACINĖ STRUKTŪRA**

14. LitPOS duomenų šaltinis yra GPNS palydovų signalai, priimami GPNS nuolatinėse stotyse ir perduodami Saugiu valstybiniu duomenų perdavimo tinklu į LitPOS duomenų tvarkymo centrą. Kiti LitPOS duomenų šaltiniai yra GPNS nuolatinių stočių informacija, meteorologinė informacija, jonosferos modelio parametrai, Lietuvos Respublikos geodezinio pagrindo parametrai, Lietuvos Respublikos geodezinių koordinatų sistemos ir su ja susijusių sistemų parametrai, pagal kuriuos apskaičiuojamos pataisos GPNS palydovų signalų paklaidoms realiu laiku eliminuoti.

#### **V. LitPOS FUNKCINĖ STRUKTŪRA**

15. LitPOS funkcinę struktūrą sudaro:

15.1. greitas geodezinio pagrindo duomenų LitPOS naudotojams teikimas realiu laiku DGPSNet (angl. *Differential Global Positioning System*);

15.2. didelio tikslumo geodezinio pagrindo duomenų LitPOS naudotojams teikimas realiu laiku RTKNet (angl. *Real Time Kinematic*);

15.3. geodezinio pagrindo duomenų LitPOS naudotojams teikimas, kuomet matavimo duomenys apdorojami ne matavimo metu GPPS (angl. *GPS Post Processing System*).

16. geodezinio pagrindo duomenų registravimo intervalas LitPOS duomenų tvarkymo centro tarnybinėje stotyje yra 1 sek., o archyvuojamo duomenų paketo dydis – 1 val. trukmės.

17. Fiziniai ir juridiniai asmenys, pageidaujantys naudotis LitPOS duomenimis, turi užsiregistruoti LitPOS valdytojo interneto svetainėje [www.nzt.lt](http://www.nzt.lt), t. y. užpildyti ir išsiųsti LitPOS tvarkytojui elektroninę registracijos formą.

18. Fiziniam ir juridiniam asmeniui, užpildžiusiam ir išsiuntusiam elektroninę registracijos formą, LitPOS tvarkytojas suteikia LitPOS naudotojo vardą, slaptažodį bei LitPOS duomenų tvarkymo centro tarnybinės stoties, teikiančios geodezinio pagrindo duomenis, parametrus.

19. Reikalavimai LitPOS naudotojo GPNS įrangai matuojant:

19.1. DGPSNet metodu – galimybė naudotis internetiniu GPRS (angl. *General Packet Radio Service*) ryšiu;

19.2. RTKNet metodu – galimybė naudotis internetiniu GPRS ryšiu bei priimti RTK signalus;

19.3. GPPS metodu, atlikus matavimus, matavimo laikotarpio GPNS nuolatinių stočių duomenis LitPOS naudotojas atsisiunčia iš LitPOS duomenų tvarkymo centro tarnybinės stoties, kurioje jie kaupiami ir archyvuojami.

## **VI. LitPOS DUOMENŲ SAUGA**

20. Už LitPOS duomenų saugą atsako LitPOS valdytojas ir LitPOS tvarkytojas.

21. Saugų LitPOS duomenų tvarkymą reglamentuoja LitPOS valdytojo vadovo patvirtinti Saugos nuostatai ir kiti teisės aktai.

21<sup>1</sup>. LitPOS duomenų sauga užtikrinama vadovaujantis Bendraisiais elektroninės informacijos saugos valstybės institucijų ir įstaigų informacinėse sistemose reikalavimais, patvirtintais Lietuvos Respublikos Vyriausybės 1997 m. rugsėjo 4 d. nutarimu Nr. 952 (Žin., 1997, Nr. [83-2075](#); 2007, Nr. 49-1891), Valstybės institucijų ir įstaigų informacinių sistemų elektroninės informacijos techniniais saugos reikalavimais, patvirtintais Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministro 2008 m. spalio 27 d. įsakymu Nr. 1V-384 (Žin., 2008, Nr. [127-4866](#)), Lietuvos standartais LST ISO/IEC 27002:2009 „Informacijos technologija. Saugumo metodai. Informacijos saugumo valdymo praktikos kodeksas“, LST ISO/IEC 27001:2006 „Informacijos technologija. Saugumo metodai. Informacijos saugumo valdymo sistemos. Reikalavimai“ bei kitais Lietuvos ir tarptautiniais „Informacijos technologija. Saugumo metodai“ grupės standartais, apibūdinančiais saugų informacinės sistemos duomenų tvarkymą.

*Papildyta punktu:*

Nr. [1P-\(1.3.\)-115](#), 2013-03-28, Žin., 2013, Nr. 36-1787 (2013-04-06), i. k. 113233TISAK.3.)-115

## **VII. LitPOS FINANSAVIMAS IR LĖŠŲ ŠALTINIAI**

22. LitPOS finansuojamas iš Lietuvos Respublikos valstybės biudžeto, Europos Sąjungos fondų ir programų ir kitų teisės aktais nustatytų finansavimo šaltinių.

## **VIII. LitPOS MODERNIZAVIMAS IR LIKVIDAVIMAS**

*Pakeistas skyriaus pavadinimas:*

Nr. [1P-\(1.3.\)-115](#), 2013-03-28, Žin., 2013, Nr. 36-1787 (2013-04-06), i. k. 113233TISAK.3.)-115

23. LitPOS modernizuojamas arba likviduojamas Lietuvos Respublikos teisės aktų nustatyta tvarka.

*Punkto pakeitimai:*

Nr. [1P-\(1.3.\)-115](#), 2013-03-28, Žin., 2013, Nr. 36-1787 (2013-04-06), i. k. 113233TISAK.3.)-115

24. Jei LitPOS likviduojamas, jo duomenys perduodami kitai valstybės informacinei sistemai, valstybės archyvuui arba sunaikinami Lietuvos Respublikos dokumentų ir archyvų įstatymo (Žin., 1995, Nr. [107-2389](#); 2004, Nr. 57-1982) nustatyta tvarka.

---

PATVIRTINTA

Nacionalinės žemės tarnybos prie Žemės ūkio  
ministerijos generalinio direktoriaus 2008 m.  
gegužės 30 d. įsakymu Nr. 1P-58

## **LIETUVOS RESPUBLIKOS GLOBALINĖS PADĖTIES NUSTATYMO SISTEMOS NUOLATINIŲ STOČIŲ TINKLO DUOMENŲ SAUGOS NUOSTATAI**

### **I. BENDROSIOS NUOSTATOS**

1. Lietuvos Respublikos globalinės padėties nustatymo sistemos nuolatinių stočių tinklo duomenų saugos nuostatai (toliau – Saugos nuostatai) reguliuoja principus ir taisykles,

užtikrinančias saugų ir teisėtą Lietuvos Respublikos globalinės padėties nustatymo sistemos nuolatinių stočių tinklo (toliau – LitPOS) duomenų tvarkymą.

1<sup>1</sup>. Saugos nuostatai parengti vadovaujantis:

*Papildyta punktu:*

Nr. [1P-\(1.3.\)-115](#), 2013-03-28, *Žin.*, 2013, Nr. 36-1787 (2013-04-06), i. k. 113233TISAK.3.)-115

1<sup>1.1</sup>. Lietuvos Respublikos valstybės informacinių išteklių valdymo įstatymu (*Žin.*, 2011, Nr. [163-7739](#))

*Papildyta punktu:*

Nr. [1P-\(1.3.\)-115](#), 2013-03-28, *Žin.*, 2013, Nr. 36-1787 (2013-04-06), i. k. 113233TISAK.3.)-115

1<sup>1.2</sup>. Bendraisiais elektroninės informacijos saugos valstybės institucijų ir įstaigų informacinėse sistemose reikalavimais, patvirtintais Lietuvos Respublikos Vyriausybės 1997 m. rugsėjo 4 d. nutarimu Nr. 952 (*Žin.*, 1997, Nr. [83-2075](#); 2007, Nr. 49-1891)

*Papildyta punktu:*

Nr. [1P-\(1.3.\)-115](#), 2013-03-28, *Žin.*, 2013, Nr. 36-1787 (2013-04-06), i. k. 113233TISAK.3.)-115

1<sup>1.3</sup>. Saugos dokumentų turinio gairėmis, patvirtintomis Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministro 2007 m. gegužės 8 d. įsakymu Nr. 1V-172 (*Žin.*, 2007, Nr. [53-2070](#))

*Papildyta punktu:*

Nr. [1P-\(1.3.\)-115](#), 2013-03-28, *Žin.*, 2013, Nr. 36-1787 (2013-04-06), i. k. 113233TISAK.3.)-115

1<sup>1.4</sup>. Valstybės institucijų ir įstaigų informacinių sistemų elektroninės informacijos techniniais saugos reikalavimais, patvirtintais Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministro 2007 m. liepos 11 d. įsakymu Nr. 1V-247 (*Žin.*, 2007, Nr. [78-3160](#))

*Papildyta punktu:*

Nr. [1P-\(1.3.\)-115](#), 2013-03-28, *Žin.*, 2013, Nr. 36-1787 (2013-04-06), i. k. 113233TISAK.3.)-115

1<sup>1.5</sup>. Informacinių technologijų saugos atitikties vertinimo metodika, patvirtinta Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministro 2004 m. gegužės 6 d. įsakymu Nr. 1V-156 (*Žin.*, 2004, Nr. [80-2855](#))

*Papildyta punktu:*

Nr. [1P-\(1.3.\)-115](#), 2013-03-28, *Žin.*, 2013, Nr. 36-1787 (2013-04-06), i. k. 113233TISAK.3.)-115

1<sup>1.6</sup>. Valstybės institucijų ir įstaigų informacinių sistemų klasifikavimo pagal jose tvarkomą elektroninę informaciją gairėmis, patvirtintomis Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministro 2007 m. liepos 11 d. įsakymu Nr. 1V-247 (*Žin.*, 2007, Nr. [78-3160](#)).

*Papildyta punktu:*

Nr. [1P-\(1.3.\)-115](#), 2013-03-28, *Žin.*, 2013, Nr. 36-1787 (2013-04-06), i. k. 113233TISAK.3.)-115

2. Saugos nuostatuose vartojamos sąvokos:

**Administratorius** – LitPOS tvarkytojo vadovo paskirtas asmuo, atliekantis LitPOS priežiūrą.

**Elektroninės informacijos saugos incidentas** – įvykis ar veiksmas, kuris gali sudaryti neteisėto prisijungimo prie LitPOS galimybę, sutrikdyti ar pakeisti LitPOS veiklą, sunaikinti, sugadinti ar pakeisti elektroninę informaciją, panaikinti ar apriboti galimybę naudotis elektronine informacija, sudaryti sąlygas elektroninę informaciją neleistinai pasisavinti, paskleisti ar kitaip neteisėtai panaudoti.

**Saugos įgaliotinis** – Nacionalinės žemės tarnybos prie Žemės ūkio ministerijos direktoriaus paskirtas valstybės tarnautojas arba darbuotojas, dirbantis pagal darbo sutartį, įgyvendinantis LitPOS elektroninės informacijos saugą.

Kitos Saugos nuostatuose vartojamos sąvokos atitinka Saugos nuostatų 1<sup>1</sup> punkte nurodytuose teisės aktuose bei Lietuvos standartuose LST ISO/IEC 27002:2009 „Informacijos technologija. Saugumo metodai. Informacijos saugumo valdymo praktikos kodeksas“ ir LST ISO/IEC 27001:2006 „Informacijos technologija. Saugumo metodai. Informacijos saugumo

valdymo sistemos. Reikalavimai“ vartojamas sąvokas.

*Punkto pakeitimai:*

Nr. [1P-\(1.3.\)-115](#), 2013-03-28, *Žin.*, 2013, Nr. 36-1787 (2013-04-06), i. k. 113233TISAK.3.)-115

3. LitPOS valdytojas – Nacionalinė žemės tarnyba prie Žemės ūkio ministerijos, esanti Gedimino pr. 19, LT-01103 Vilniuje.

4. LitPOS tvarkytojas – valstybės įmonė Distancinių tyrimų ir geoinformatikos centras „GIS-Centras“, esantis Sėlių g. 66, LT-08109 Vilniuje.

5. LitPOS duomenų saugos tikslai:

5.1. LitPOS duomenų vientisumo užtikrinimas;

5.2. LitPOS duomenų prieinamumo užtikrinimas;

5.3. LitPOS duomenų konfidencialumo užtikrinimas.

*Punkto pakeitimai:*

Nr. [1P-\(1.3.\)-115](#), 2013-03-28, *Žin.*, 2013, Nr. 36-1787 (2013-04-06), i. k. 113233TISAK.3.)-115

5.4. LitPOS veiklos tęstinumo užtikrinimas.

*Papildyta punktu:*

Nr. [1P-\(1.3.\)-115](#), 2013-03-28, *Žin.*, 2013, Nr. 36-1787 (2013-04-06), i. k. 113233TISAK.3.)-115

6. LitPOS duomenų saugos prioritetinės kryptys – saugus LitPOS duomenų teikimas, teisėtas, saugus ir kokybiškas LitPOS duomenų tvarkymas bei teisėtas ir saugus jų naudojimas.

7. LitPOS duomenų saugos tvarkymas susideda iš šių etapų:

7.1. nuolatinio Lietuvos Respublikos globalinės padėties nustatymo sistemos (toliau – GPNS) palydovų signalų priėmimo visoje Lietuvos Respublikos teritorijoje tolygiai išdėstytose GPNS nuolatinėse stotyse ir duomenų perdavimo Saugiu valstybiniu duomenų perdavimo tinklu į LitPOS duomenų tvarkymo centrą vadovaujantis Saugaus valstybinio duomenų perdavimo tinklo paslaugų teikimo taisyklėmis, patvirtintomis Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministro 2004 m. gegužės 14 d. įsakymu Nr. 1V-167 (*Žin.*, 2004, Nr. [83-3025](#));

7.2. GPNS nuolatinių stočių surinktų duomenų apdorojimo ir pataisų GPNS palydovų signalų paklaidoms eliminuoti realiu laiku apskaičiavimo;

7.3. nuolatinio apskaičiuotų GPNS palydovų signalų pataisų teikimo LitPOS naudotojams telekomunikacinėmis ryšio priemonėmis.

8. LitPOS valdytojas atsako už LitPOS duomenų tvarkymo teisėtumą ir saugą bei atlieka šias funkcijas:

8.1. tvirtina LitPOS duomenų saugos politiką įgyvendinančius teisės aktus (toliau – LitPOS saugos dokumentai):

8.1.1. LitPOS saugaus elektroninės informacijos tvarkymo taisyklės;

8.1.2. LitPOS veiklos tęstinumo valdymo planą;

8.1.3. LitPOS naudotojų administravimo taisyklės;

8.1.4. LitPOS rizikos veiksnių įvertinimo ataskaitą;

8.1.5. LitPOS rizikos veiksnių įvertinimo ir rizikos veiksnių valdymo priemonių planą;

8.1.6. LitPOS trūkumų šalinimo planą;

8.1.7. kitus LitPOS saugos dokumentus;

8.2. kontroliuoja, kaip laikomasi Lietuvos Respublikos globalinės padėties nustatymo sistemos nuolatinių stočių tinklo nuostatuose (toliau – LitPOS nuostatai), šiuose Saugos nuostatuose, LitPOS saugos dokumentuose ir kituose elektroninės informacijos saugą reglamentuojančiuose teisės aktuose nustytų reikalavimų;

8.3. skiria saugos įgaliotinį;

8.4. priima sprendimą dėl LitPOS informacinių technologijų saugos reikalavimų atitikties vertinimo atlikimo;

8.5. atlieka kitas LitPOS nuostatais, šiais Saugos nuostatais ir kitais elektroninės

informacijos saugą reglamentuojančiais teisės aktais jam priskirtas funkcijas.

*Punkto pakeitimai:*

Nr. [1P-\(1.3.\)-115](#), 2013-03-28, Žin., 2013, Nr. 36-1787 (2013-04-06), i. k. 113233TISAK.3.)-115

9. LitPOS tvarkytojas atsako už LitPOS duomenų saugos įgyvendinimą bei atlieka šias funkcijas:

9.1. pagal kompetenciją įgyvendina LitPOS nuostatų, šių Saugos nuostatų, LitPOS saugos dokumentų ir kitų elektroninės informacijos saugą reglamentuojančių teisės aktų reikalavimus;

9.2. užtikrina, kad LitPOS duomenys būtų apsaugoti nuo atsitiktinio ar neteisėto sunaikinimo, pakeitimo, atskleidimo, taip pat nuo bet koks neteisėto veiksmo;

9.3. užtikrina LitPOS techninę priežiūrą, užtikrina nepertraukiamą LitPOS veikimą, LitPOS duomenų saugą ir saugų LitPOS duomenų perdavimą kompiuterių tinklais;

9.4. teikia pasiūlymus LitPOS valdytojui dėl LitPOS duomenų saugos tobulinimo, LitPOS techninių ir programinių priemonių, būtinų LitPOS duomenų saugai užtikrinti, įsigijimo, įdiegimo ir modernizavimo;

9.5. saugos įgaliotinio teikimu skiria administratorių;

9.6. atlieka LitPOS valdytojo pavestas bei LitPOS nuostatais, šiais Saugos nuostatais ir kitais LitPOS saugos dokumentais jam priskirtas funkcijas.

*Punkto pakeitimai:*

Nr. [1P-\(1.3.\)-115](#), 2013-03-28, Žin., 2013, Nr. 36-1787 (2013-04-06), i. k. 113233TISAK.3.)-115

10. Saugos įgaliotinis, užtikrindamas LitPOS duomenų saugą, atlieka šias funkcijas:

10.1. rengia LitPOS saugos dokumentų projektus (išskyrus trūkumų šalinimo planą);

10.2. ne rečiau kaip vieną kartą per dvejus metus organizuoja LitPOS duomenų saugos reikalavimų atitikties vertinimą, nurodytą Saugos nuostatų 19 punkte;

10.3. teikia LitPOS tvarkytojui pasiūlymus dėl administratoriaus skyrimo (saugos įgaliotinis negali atlikti administratoriaus funkcijų);

10.4. koordinuoja elektroninės informacijos saugos incidentų tyrimą;

10.5. teikia administratoriui privalomus vykdyti pavedimus dėl LitPOS duomenų saugos;

10.6. supažindina administratorių, LitPOS naudotojus ir LitPOS tvarkytojo darbuotojus, tvarkančius LitPOS (toliau – LitPOS tvarkytojo darbuotojai), su LitPOS saugos dokumentais ir atsakomybe, kylančia dėl jų pažeidimo;

10.7. užtikrina tinkamą saugos dokumentuose nustatytų reikalavimų įgyvendinimo ir saugos politikos laikymosi kontrolę;

10.8. periodiškai inicijuoja administratoriaus ir LitPOS tvarkytojo darbuotojų mokymą LitPOS duomenų saugos klausimais, įvairiais būdais informuoja juos apie LitPOS duomenų saugos problematiką (priminimai elektroniniu paštu, teminių seminarų rengimas, atmintinių priimtiems naujiems LitPOS tvarkytojo darbuotojams rengimas ir pan.);

10.9. teikia LitPOS valdytojui pasiūlymus dėl LitPOS saugos dokumentų priėmimo, keitimo ar panaikinimo; LitPOS informacinių technologijų saugos reikalavimų atitikties vertinimo atlikimo;

10.10. kasmet organizuoja LitPOS rizikos veiksnių įvertinimą ir rengia LitPOS rizikos veiksnių įvertinimo ataskaitą, o prireikus – LitPOS rizikos įvertinimo ir rizikos valdymo priemonių planą;

10.11. atlieka kitas LitPOS valdytojo pavestas ir šiais Saugos nuostatais jam priskirtas funkcijas.

*Punkto pakeitimai:*

Nr. [1P-\(1.3.\)-115](#), 2013-03-28, Žin., 2013, Nr. 36-1787 (2013-04-06), i. k. 113233TISAK.3.)-115

11. *Neteko galios nuo 2013-04-07*

*Punkto naikinimas:*

Nr. [1P-\(1.3.\)-115](#), 2013-03-28, Žin. 2013, Nr. 36-1787 (2013-04-06), i. k. 113233TISAK.3.)-115

12. Administratorius atlieka šias funkcijas:

12.1. rengia pasiūlymus dėl LitPOS palaikymo, tobulinimo ir plėtros bei elektroninės informacijos saugos;

12.2. registruoja elektroninės informacijos saugos incidentus, informuoja apie juos saugos įgaliotinį ir teikia pasiūlymus dėl incidentų pašalinimo;

12.3. užtikrina LitPOS techninės ir programinės įrangos bei infrastruktūros funkcionavimą;

12.4. administruoja LitPOS duomenų teikimą LitPOS naudotojams;

12.5. registruoja LitPOS naudotojus ir suteikia jiems vardus bei slaptažodžius;

12.6. prižiūri LitPOS techninę ir programinę įrangą (kompiuterius, tarnybines stotis, operacines sistemas, ugniasienes, įsilaužimų aptikimo sistemas), nustato rizikos veiksnus, galinčius pažeisti LitPOS duomenų saugą;

12.7. parenka LitPOS techninės ir programinės įrangos saugos priemones bei nustato jų atitiktį Saugos nuostatų ir saugos dokumentų reikalavimus;

12.8. kontroliuoja, kad tvarkant LitPOS ir LitPOS duomenis nebūtų pažeisti Saugos nuostatų reikalavimai;

12.9. dalyvauja atliekant LitPOS rizikos veiksnių įvertinimą ir rengiant LitPOS rizikos veiksnių įvertinimo ataskaitą, o prireikus – ir LitPOS rizikos veiksnių įvertinimo ir rizikos veiksnių valdymo priemonių planą

*Papildyta punktu:*

Nr. [1P-\(1.3.\)-115](#), 2013-03-28, Žin., 2013, Nr. 36-1787 (2013-04-06), i. k. 113233TISAK.3.)-115

12.10. rengia LitPOS trūkumų šalinimo planą

*Papildyta punktu:*

Nr. [1P-\(1.3.\)-115](#), 2013-03-28, Žin., 2013, Nr. 36-1787 (2013-04-06), i. k. 113233TISAK.3.)-115

12.11. atlieka LitPOS saugumo reikalavimų atitikties vertinimą;

*Papildyta punktu:*

Nr. [1P-\(1.3.\)-115](#), 2013-03-28, Žin., 2013, Nr. 36-1787 (2013-04-06), i. k. 113233TISAK.3.)-115

12.12. atlieka kitas šiais Saugos nuostatais bei saugos dokumentais priskirtas funkcijas ir kitus LitPOS valdytojo ar saugos įgaliotinio nurodymus, susijusius su LitPOS duomenų sauga.

*Punkto numeracijos pakeitimas:*

Nr. [1P-\(1.3.\)-115](#), 2013-03-28, Žin., 2013, Nr. 36-1787 (2013-04-06), i. k. 113233TISAK.3.)-115

13. LitPOS duomenų sauga užtikrinama vadovaujantis šiais teisės aktais:

13.1. Bendraisiais elektroninės informacijos saugos valstybės institucijų ir įstaigų informacinėse sistemose reikalavimais;

13.2. Saugos dokumentų turinio gairėmis;

13.3. Valstybės institucijų ir įstaigų informacinių sistemų elektroninės informacijos techniniais saugos reikalavimais;

13.4. Valstybės institucijų ir įstaigų informacinių sistemų klasifikavimo pagal jose tvarkomą elektroninę informaciją gairėmis;

13.5. LitPOS nuostatais;

13.6. Saugos nuostatais;

13.7. LitPOS saugos dokumentais;

13.8. Lietuvos standartais LST ISO/IEC 27002:2009 „Informacijos technologija. Saugumo metodai. Informacijos saugumo valdymo praktikos kodeksas“ ir LST ISO/IEC 27001:2006 „Informacijos technologija. Saugumo metodai. Informacijos saugumo valdymo sistemos. Reikalavimai“.

*Punkto pakeitimai:*

Nr. [1P-\(1.3.\)-115](#), 2013-03-28, Žin., 2013, Nr. 36-1787 (2013-04-06), i. k. 113233TISAK.3.)-115

## II. LitPOS DUOMENŲ SAUGOS VALDYMAS

14. LitPOS priskiriamas ketvirtajai informacinių sistemų kategorijai pagal Valstybės institucijų ir įstaigų informacinių sistemų klasifikavimo pagal jose tvarkomą elektroninę informaciją gaires.

15. Saugos įgaliotinis, vadovaudamasis Vidaus reikalų ministerijos išleista metodine priemone „Rizikos analizės vadovas“, Lietuvos ir tarptautinės grupės „Informacijos technologija. Saugumo technika“ standartais, kasmet organizuoja LitPOS rizikos įvertinimą. Pagal poreikį saugos įgaliotinis gali organizuoti neeilinį LitPOS rizikos vertinimą.

16. Atlikus LitPOS rizikos vertinimą, LitPOS rizikos vertinimo rezultatai išdėstomi saugos įgaliotinio parengtoje rizikos vertinimo ataskaitoje. Rizikos vertinimo ataskaita rengiama atsižvelgiant į rizikos veiksnius, galinčius turėti įtakos LitPOS duomenų saugai, ir per 14 darbo dienų pateikiama LitPOS valdytojo vadovui.

17. Svarbiausieji rizikos veiksniai, kurie gali pažeisti LitPOS duomenų saugą, yra:

17.1. subjektyvūs netyčiniai (duomenų tvarkymo klaidos ir apsirikimai, duomenų ištrynimasis, klaidingas duomenų teikimas, fiziniai informacijos technologijų sutrikimai, duomenų perdavimo tinklais sutrikimai, programinės įrangos klaidos, neteisingas veikimas ir kita);

17.2. subjektyvūs tyčiniai (nesankcionuotas naudojimas informacine sistema duomenims gauti, duomenų pakeitimas ar sunaikinimas, informacinių technologijų duomenų perdavimo tinklais sutrikdymai, saugumo pažeidimai ir kita);

17.3. nenugalima jėga (*force majeure*).

18. Atsižvelgdamas į LitPOS rizikos veiksnių įvertinimo ataskaitą, administratorius prireikus parengia rizikos veiksnių įvertinimo ir rizikos veiksnių valdymo priemonių planą, kuriame numatomas techninių, administracinių ir kitų išteklių poreikis rizikos veiksnių valdymo priemonėms įgyvendinti. LitPOS rizikos veiksnių įvertinimo ataskaita, rizikos veiksnių įvertinimo ir rizikos veiksnių valdymo priemonių planas teikiamas tvirtinti LitPOS valdytojo vadovui.

*Punkto pakeitimai:*

Nr. [1P-\(1.3.\)-115](#), 2013-03-28, Žin., 2013, Nr. 36-1787 (2013-04-06), i. k. 113233TISAK.3.)-115

19. Saugos įgaliotinis, siekdamas užtikrinti tinkamą saugos dokumentuose nustatytų reikalavimų įgyvendinimą ir saugos politikos laikymosi kontrolę, ne rečiau kaip vieną kartą per dvejus metus organizuoja LitPOS duomenų saugos reikalavimų atitikties vertinimą, kurio metu:

19.1. įvertinama LitPOS duomenų saugos realios situacijos ir saugos dokumentų atitiktis;

19.2. inventorizuojama LitPOS techninė ir programinė įranga;

19.3. patikrinamos visose GPNS nuolatinėse ir tarnybinėse stotyse įdiegtos programos ir jų sąranka;

19.4. įvertinamas LitPOS administratoriaus pasirėngimas užtikrinti LitPOS veiklos tęstinumą įvykus elektroninės informacijos saugos incidentui.

*Punkto pakeitimai:*

Nr. [1P-\(1.3.\)-115](#), 2013-03-28, Žin., 2013, Nr. 36-1787 (2013-04-06), i. k. 113233TISAK.3.)-115

20. Jeigu, atlikus šių Saugos nuostatų 19 punkte nurodytą LitPOS duomenų saugos reikalavimų atitikties vertinimą, buvo pastebėti LitPOS duomenų saugos trūkumai, administratorius rengia šių trūkumų šalinimo planą, kurį tvirtina, atsakingus vykdytojus paskiria ir įgyvendinimo terminus nustato LitPOS valdytojo vadovas.

*Punkto pakeitimai:*

Nr. [1P-\(1.3.\)-115](#), 2013-03-28, Žin., 2013, Nr. 36-1787 (2013-04-06), i. k. 113233TISAK.3.)-115

### **III. LitPOS DUOMENŲ SAUGOS ORGANIZACINIAI IR TECHNINIAI REIKALAVIMAI**

21. Pagrindinė LitPOS duomenų pateikimo prieiga yra duomenų perdavimas Saugiu valstybiniu duomenų perdavimo tinklu į LitPOS duomenų tvarkymo centrą.

Priemonės ir metodai, kurie taikomi užtikrinant prieigą prie LitPOS, nurodant leistiną šios prieigos laiką ir būdą, nustatomi LitPOS naudotojų administravimo taisyklėse.

*Punkto pakeitimai:*

Nr. [1P-\(1.3.\)-115](#), 2013-03-28, Žin., 2013, Nr. 36-1787 (2013-04-06), i. k. 113233TISAK.3.)-115

22. LitPOS duomenų tvarkymo centre turi būti įdiegta legali programinė įranga, skirta apsaugoti nuo kenksmingos programinės įrangos (virusų, šnipinėjimo, nepageidaujamo elektroninio pašto ir pan.). Antivirusinės sistemos virusų parašų bazė atnaujinama automatiškai kas 5 darbo dienas. Kompiuterio operacinės sistemos kritinės pataisos diegiamos per 5 darbo dienas nuo jų išleidimo.

23. LitPOS tarnybinės stotys ir administravimui naudojami kompiuteriai negali turėti tiesioginio ryšio su internetu (nepertraukiamos sesijos), jei toks ryšys nebūtinas LitPOS funkcionuoti.

24. LitPOS duomenys kopijuojami ir saugomi taip, kad elektroninės informacijos saugos incidento atveju LitPOS veikla būtų visiškai atkurta per 16 valandų. Rezervinių kopijų, iš kurių būtų galima atstatyti LitPOS duomenis, darymo ir saugojimo tvarka nustatoma LitPOS saugaus elektroninės informacijos tvarkymo taisyklėse.

*Punkto pakeitimai:*

Nr. [1P-\(1.3.\)-115](#), 2013-03-28, Žin., 2013, Nr. 36-1787 (2013-04-06), i. k. 113233TISAK.3.)-115

24<sup>1</sup>. Kompiuteriuose, turinčiuose prieigą prie LitPOS ir naudojamuose nustatytoms funkcijoms vykdyti ne institucijos patalpose, turi būti įdiegiamos papildomos saugos priemonės (duomenų šifravimas, prisijungimo ribojimai).

*Papildyta punktu:*

Nr. [1P-\(1.3.\)-115](#), 2013-03-28, Žin., 2013, Nr. 36-1787 (2013-04-06), i. k. 113233TISAK.3.)-115

24<sup>2</sup>. LitPOS naudotojai privalo rūpintis LitPOS ir jame tvarkomų duomenų saugumu. LitPOS naudotojai, pastebėję LitPOS saugos dokumentų pažeidimus, nusikalstamos veikos požymius, neveikiančias arba netinkamai veikiančias duomenų saugos užtikrinimo priemones, privalo nedelsdami pranešti apie tai administratoriui. Administratorius apie LitPOS naudotojų nurodytus LitPOS saugos dokumentų pažeidimus, nusikalstamos veikos požymius, neveikiančias arba netinkamai veikiančias duomenų saugos užtikrinimo priemones informuoja saugos įgaliotinį. Įtaręs neteisėtą veiką, pažeidžiančią ar neišvengiamai pažeisiančią LitPOS saugą (jos konfidencialumą, vientisumą ar prieinamumą), saugos įgaliotinis apie tai turi pranešti kompetentingoms institucijoms.

*Papildyta punktu:*

Nr. [1P-\(1.3.\)-115](#), 2013-03-28, Žin., 2013, Nr. 36-1787 (2013-04-06), i. k. 113233TISAK.3.)-115

24<sup>3</sup>. LitPOS naudotojų veiksmus, įvykus elektroninės informacijos saugos incidentui, reglamentuoja bei elektroninės informacijos saugos incidentų tyrimo tvarką nustato LitPOS valdytojas.

*Papildyta punktu:*

Nr. [1P-\(1.3.\)-115](#), 2013-03-28, Žin., 2013, Nr. 36-1787 (2013-04-06), i. k. 113233TISAK.3.)-115

24<sup>4</sup>. Pagrindiniai elektroninės informacijos saugos priemonių parinkimo principai yra šie:

24<sup>4</sup>.1. likutinė rizika turi būti sumažinta iki priimtino lygio;

24<sup>4</sup>.2. informacijos saugos priemonės diegimo kainos adekvatumas saugomos

informacijos vertei;

24<sup>4</sup>.3. turi būti įdiegtos prevencinės, detekcinės ir korekcinės informacijos saugos priemonės.

*Papildyta punktu:*

Nr. [1P-\(1.3.\)-115](#), 2013-03-28, *Žin.*, 2013, Nr. 36-1787 (2013-04-06), i. k. 113233TISAK.3.)-115

#### **IV. REIKALAVIMAI LitPOS PERSONALUI**

25. Saugos įgaliotinis privalo išmanyti LitPOS duomenų saugos užtikrinimo principus, savo darbe vadovautis Bendraisiais elektroninės informacijos saugos valstybės institucijų ir įstaigų informacinėse sistemose reikalavimais, LitPOS saugos dokumentais ir kitais Lietuvos Respublikos ir Europos Sąjungos teisės aktais, reglamentuojančiais saugų informacijos tvarkymą informacinėje sistemoje, ir sugebėti prižiūrėti saugos politikos įgyvendinimą.

*Punkto pakeitimai:*

Nr. [1P-\(1.3.\)-115](#), 2013-03-28, *Žin.*, 2013, Nr. 36-1787 (2013-04-06), i. k. 113233TISAK.3.)-115

26. LitPOS administratorius turi:

26.1. išmanyti darbą su kompiuterių tinklais;

26.2. turėti LitPOS ir LitPOS duomenims tvarkyti naudojamų sisteminių programinių priemonių administravimo patirties;

26.3. mokėti administruoti informacinių sistemų duomenų bazes;

26.4. gebėti užtikrinti LitPOS duomenų saugą saugos politiką reglamentuojančių teisės aktų nustatyta tvarka.

26.5. būti susipažinęs su LitPOS saugos dokumentais bei raštu sutikęs laikytis juose nustatytų reikalavimų.

*Papildyta punktu:*

Nr. [1P-\(1.3.\)-115](#), 2013-03-28, *Žin.*, 2013, Nr. 36-1787 (2013-04-06), i. k. 113233TISAK.3.)-115

26<sup>1</sup>. LitPOS tvarkytojo darbuotojai privalo turėti darbo kompiuteriu įgūdžių, mokėti tvarkyti LitPOS duomenis, būti susipažinę su LitPOS saugos dokumentais bei raštu sutikę laikytis juose nustatytų reikalavimų.

*Papildyta punktu:*

Nr. [1P-\(1.3.\)-115](#), 2013-03-28, *Žin.*, 2013, Nr. 36-1787 (2013-04-06), i. k. 113233TISAK.3.)-115

26<sup>2</sup>. Saugos įgaliotinis ir administratorius turi nuolat tobulinti kvalifikaciją duomenų saugos srityje. Saugos įgaliotinis ne rečiau kaip kartą per dvejus metus inicijuoja administratoriaus ir LitPOS tvarkytojo darbuotojų mokymą informacijos saugos klausimais.

*Papildyta punktu:*

Nr. [1P-\(1.3.\)-115](#), 2013-03-28, *Žin.*, 2013, Nr. 36-1787 (2013-04-06), i. k. 113233TISAK.3.)-115

#### **V. LitPOS NAUDOTOJŲ SUPAŽINDINIMO SU SAUGOS DOKUMENTAIS PRINCIPAI**

27. Visi LitPOS duomenys yra vieši ir teikiami nemokamai.

28. Už LitPOS naudotojų supažindinimą su saugos dokumentais atsakingas LitPOS saugos įgaliotinis.

*Punkto pakeitimai:*

Nr. [1P-\(1.3.\)-115](#), 2013-03-28, *Žin.*, 2013, Nr. 36-1787 (2013-04-06), i. k. 113233TISAK.3.)-115

29. LitPOS naudotojai su saugos dokumentais ir atsakomybe už jų reikalavimų nesilaikymą supažindinami registruojantis LitPOS valdytojo interneto svetainėje [www.nzt.lt](http://www.nzt.lt), t. y. pildant elektroninę registracijos formą. Pakartotinai su Saugos nuostatais ir LitPOS saugos dokumentais LitPOS naudotojai pasirašytinai supažindinami tik iš esmės pasikeitus

LitPOS arba LitPOS saugos dokumentams.

*Punkto pakeitimai:*

Nr. [1P-\(1.3.\)-115](#), 2013-03-28, *Žin.*, 2013, Nr. 36-1787 (2013-04-06), i. k. 113233TISAK.3.)-115

30. LitPOS administratorių ir LitPOS tvarkytojo su LitPOS saugos dokumentais ir atsakomybe už jų reikalavimų nesilaikymą pasirašytinai supažindina saugos įgaliotinis. Saugos įgaliotinis tvarko LitPOS naudotojų supažindinimo su LitPOS saugos dokumentais žurnalą, kuriame pildomos šios skiltys: supažindinimo data, LitPOS naudotojo vardas ir pavardė, pareigos, parašas.

*Punkto pakeitimai:*

Nr. [1P-\(1.3.\)-115](#), 2013-03-28, *Žin.*, 2013, Nr. 36-1787 (2013-04-06), i. k. 113233TISAK.3.)-115

30<sup>1</sup>. Saugos įgaliotinis informuoja administratorių ir LitPOS tvarkytojo darbuotojus apie Saugos nuostatų ar kitų LitPOS saugos dokumentų pakeitimus. Informacija apie LitPOS nuostatų ir saugos dokumentų pakeitimus siunčiama elektroniniu paštu.

Saugos nuostatai ir kiti LitPOS saugos dokumentai skelbiami LitPOS valdytojo ir LitPOS tvarkytojo interneto svetainėse.

*Papildyta punktu:*

Nr. [1P-\(1.3.\)-115](#), 2013-03-28, *Žin.*, 2013, Nr. 36-1787 (2013-04-06), i. k. 113233TISAK.3.)-115

## **6 skyrius. Neteko galios nuo 2013-04-07**

*Skyriaus naikinimas:*

Nr. [1P-\(1.3.\)-115](#), 2013-03-28, *Žin.*, 2013, Nr. 36-1787 (2013-04-06), i. k. 113233TISAK.3.)-115

## **VII. BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS**

32. Saugos nuostatai ir LitPOS saugos dokumentai turi būti peržiūrėti ne rečiau kaip kartą per metus po LitPOS duomenų saugos reikalavimų atitikties įvertinimo, įvykus LitPOS valdytojo esminiems organizaciniais ar kitiems pokyčiams. Prireikus, Saugos nuostatai ir LitPOS saugos dokumentai turi būti tikslinami.

*Papildyta punktu:*

Nr. [1P-\(1.3.\)-115](#), 2013-03-28, *Žin.*, 2013, Nr. 36-1787 (2013-04-06), i. k. 113233TISAK.3.)-115

33. Saugos įgaliotinis, administratorius, LitPOS naudotojai ir kiti asmenys, pažeidę reikalavimus, atsako įstatymų ir kitų teisės aktų nustatyta tvarka.

*Punkto pakeitimai:*

Nr. [1P-\(1.3.\)-115](#), 2013-03-28, *Žin.*, 2013, Nr. 36-1787 (2013-04-06), i. k. 113233TISAK.3.)-115

*Punkto numeracijos pakeitimas:*

Nr. [1P-\(1.3.\)-115](#), 2013-03-28, *Žin.*, 2013, Nr. 36-1787 (2013-04-06), i. k. 113233TISAK.3.)-115

---

### **Pakeitimai:**

1.

Nacionalinė žemės tarnyba prie Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministerijos, Įsakymas

Nr. [1P-\(1.3.\)-115](#), 2013-03-28, *Žin.*, 2013, Nr. 36-1787 (2013-04-06), i. k. 113233TISAK.3.)-115

Dėl Nacionalinės žemės tarnybos prie Žemės ūkio ministerijos generalinio direktoriaus 2008 m. gegužės 30 d. įsakymo Nr. 1P-58 "Dėl Lietuvos Respublikos globalinės padėties nustatymo sistemos nuolatinių stočių tinklo nuostatų ir Lietuvos Respublikos globalinės padėties nustatymo sistemos nuolatinių stočių tinklo duomenų saugos nuostatų patvirtinimo" pakeitimo